

"ƏDƏBİ MƏKTUBLAR"IN MÜƏLLİFİ PROFESSOR QƏZƏNFƏR PAŞAYEVƏ MƏKTUB

Hörmətli Qəzənfər müəllim, əslində bu məktub ləp çoxdan misra-misra yazılırdı içimdə. O vaxtdan ki, "Altı il Dəclə-Fərat sahillərində" kitabınız əl-əl gəzirdi və çoxları kimi, mən də kaş nə vaxtsa bu kitabın müəllifini yaxından görə bilmək arzusuya yaşıyirdim. Sonradan tale əle getirdi ki, sizin yaxından tanış oldum, birlikdə tədbirlərdə iştirak etdim, yol yoldaşınıza çevrildim. Elə ilk görüşümüzdəcə həmişə kənardan müşahidə etdiyim əzəmetiniz, alim qüdrətiniz gözlərimdə daha da böyüdü və mən sizin simanızda sözə əməllin vəhdətini, əsl Azərbaycan kılışının canlı obrazını gördüm. Və bir daha əmin oldum ki, müəllimlik təkcə sinif otağında, auditoriyada şagirdlərə və tələbələrə elm öyrətməkdən ibarət deyil. Bu, olsa-olsa vəzifə borcunu yeriñə yetirməkdir. Əsl müəllim isə odur ki, ondan hər yerdə - həm məktəbdə, həm də el arasında, xeyirdə-şərda də öyrəniləsi çox şəyler var: ədəb-ərkan, maclisde özünüñ və sözünün yerini bilmək, nə danışdığını və necə danışacağıñ, böyük-kicikiyin yeriñi bilmək, sözün əsl mənasında el adəmi olmaq... Və elə burdaca ilk ağlımdan keçən elmi "imanın meyvəsi, İslamın çıraqı" adlandıran Peygəmbərimizin aşağıdakı kəlamları oldu: "Mən bir müəllim olaraq göndərildim. Mən gözel əxlaqi tamamlamaq üçün gəldim".

Ümummilli Liderimiz H.Əliyev də məhz sizin kimi, əsl müəllimləri nəzərdə tutaraq çox dahiyana bir fikir söyleyib: "Mən dünyada müəllimlikdən yüksək ad tanımırám".

Hörmətli Qəzənfər müəllim, Si-

zə ünvanladığım bu məktub bir günde, bir ayın, bir ilin qənatı əsasında yazılmayıb. Xuxarıda da qeyd etdiyim kimi, uzun illerin qənaetindən doğan bu məktubu dəfələrlə yazmaq istəmişəm, amma nədənse fikrimdən daşınmışam. Ona görə yox ki, yazmaq istəmemişəm. Ona görə ki, Sizə demək istediklerimi hər dəfə görüşlərimizdə deməye özündə güc tapa bilmədiyim kimi, yazmağa da ehtiyat etmişəm. Düşünmüşəm ki, özü neçə-neçə görkəmlı şəxsiyyətlərə məktublar ünvanlayan bir böyük alime, böyük şəxsiyyətə nə yazım, necə yazım ki, üreyimdən keçənləri ifadə etmiş olum.

Bu ilin mart ayında M.F.Axundzadə adına Milli Kitabxanada iki kitabınızı - "Ədəbi məktublar" və "Əta Tərzibəsinin folklorşunaslıq fealiyyəti" adlı çox dəyərli tədqiqat əsərlərinizin təqdimatında iştirak etməyim və orada haqqınızda deyilənləri eşitməyim isə bu məktubu yazmaq üçün mənə bir növ stimul oldu. O kitablar ki, bundan əvvəlki kitablarınız kimi, "zamanın dalğalarında səyahət edən və öz qiyməti yüküñü ehtiyyatla nəsilində-nəsilə aparan fikir gəmiləridir" (Bekon).

Siz keçidiyin şərəflü ömrü yoluна bələd olduğumdan, tam əminliklə deyə bilerəm ki, alman filosofu Şopenhauer bu sözləri san ki sizin üçün deyib: "Böyük zəkalar bəşəriyyətə nə vermelidirlərse, onlar onu artıq gənclikdən toplamağa

başlayırlar".

Bax, bu gün cəmiyyətdə nüfuzunu, elm xadımı kimi şöhrətinizi artırın da elə gənclik illerindəki qazandığınız, sonralar isə ilbəl artan uğurlarınızdır. O uğurlar ki, mayasında zəhmətkeşliklə yanaşı, səmimiyyət var, halallıq var.

qətin varsa, tapallar səni".

Sizin qələminiz çoxlarının yoluna nur saçır, həmişə xeyirxalıqaya öyrənən əliniz çoxlarının kürəyində olub, gənclər siz həmişə özünə arxa-dayaq bilib. Mənim də xeyirxahım, yol göstərənəm oldunuz, Qəzənfər müəllim. Bunlardan təkcə biri kifayətdir ki, mən bütün ömrüm boyu Size minnətdə olum. Məhz sizin təkidiniz və tövsiyələriniz əsasında mən Xalq şairi Zəlimxan Yaqubun yaradıcılığından bəhs edən "Sözün Zəlimxan zirvəsi" adlı kitabımı yazdım. Sizin yazdığınıñ geniş, əhatəli və derin məzəmlunuñ söz isə kitabın dəyərini daha da artırdı. Buna görə də Sizə ayrıca təşəkkürümü bir də bildirmək isteyirəm.

Siz təpədən dirnağı narsunuz, xeyirxalıq təcəssümüsünüz, Qəzənfər müəllim. Sizinlə heç olmasa birçə dəfə ünsiyyətdə olub da, bədniiyyət, xəbis, paxıl olmaq, üzdə bir cür, arxada başqa cür danişanların yoluñ getmək, sadəcə mümkün deyil. Çünkü Sizin hər kələməniz qarşınızdakını mənən zənginləşdirir, onun kamilləşməsinə, xırda hissələrdən uzaq olmasına xidmət edir. Sirr deyil ki, sadəcə öyünd-nəsihətə bunlara nail olmaq mümkün deyil. Sizin sözlərinizi kəsərlə edən dediklərinizlə əməlinizin üst-üstə düşməsi, şəxsi nümunənizdir.

Hörmətli Qəzənfər müəllim, bil-mirəm içimdən keçənlərin hamisini ifadə edə bildimmi, amma ömrünüzün müdriklik çağında Sizə uzun ve sağlam ömr arzusuyla bu məktubu hələlik burda tamamlayıram. Ulu Tanrı hər zaman yar və yardımçıınız olsun!

Bu gün Sizdən öyrəniləsi, nümunə götürülesi çox şey var. Onlardan biri də zəhmətseverlik və vaxtın qədrini bilməkdir. Sizin həyat yolunuz bizlərə həm də onu öyrədir ki, "qiyəmtli vaxtını ödürüren adam özünü ödürür, öz insanlıq leyaqətini ödürür, insanlıq idealını ödürür" (A.V.Lunaçarski).

Siz leyaqət məktəbiniz. Hər yerde, həmişə leyaqətinizi qoruya-qoruya ucalıbsınız, şan-səhərət dəlinca qəşəyibsiniz, şöhrət özü sizi tapıb. Sizin şəxsinizdə həm də onun şahidi oluruq ki, Xalq şairi Osman Sarıvelli demiş, "şan-səhərət dəlinca qaçmaq əbəsdir, leya-